

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

3354

Resolució del president de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears per la qual es formula la declaració d'impacte ambiental sobre el projecte de modificació substancial de la AAI de la fàbrica de CEMEX de Lloseta, que consisteix en l'adequació i millora de les instal·lacions per a l'obtenció i expedició d'àrids per a la construcció promogut per Cemex España Operaciones, SLU. (44A/2020)

Atesa la proposta tècnica de declaració d'impacte ambiental de dia 20 de març de 2020.

Atès que en data 24 de maig de 2019 el Consell de Govern acorda declarar la proposta d'inversió "Proyecto de reindustrialización Cemex-Baleares", com a projecte industrial estratègic, amb excepció del subproducte de planta mòbil d'aglomerat asfàltic. S'efectua la declaració amb la condició suspensiva del sotmetiment del projecte a avaluació ambiental o integrada en tot allò que la normativa ambiental així ho exigeixi, quedant-ne l'eficàcia demorada fins el moment que aquesta avaluació sigui favorable.

El projecte d'adequació i millora de les instal·lacions de la fàbrica de CEMEX de Lloseta per a l'obtenció i expedició d'àrids per a la construcció, és un dels projectes declarats com a projecte industrial estratègic per Acord del Consell de Govern de 24 de maig de 2019.

Atesa la Resolució del president de la CMAIB, de 12 de desembre de 2019, relativa a la tramitació d'urgència dels procediments d'avaluació d'impacte ambiental ordinària i de modificació de l'autorització ambiental integrada de l'assumpte de referència.

Atès que s'han suspès les reunions del Comitè Tècnic i del Plenari de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears mentre duri la situació d'estat d'alarma decretada pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per el COVID-19. De fet, per aquest motiu, s'ha dictat Resolució del president de la CMAIB, de 17 de març de 2020 (BOIB núm. 39, de 20 de març de 2020), sobre l'exercici per part del president de la CMAIB, per raons d'urgència, de les competències que corresponen al Ple de la CMAIB, durant la vigència de l'estat d'alarma declarat pel RD 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.

Atès que l'article 10.1.d) del Decret 4/2018 estableix que és competència del president o presidenta de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears exercir, per raons d'urgència degudament acreditada, les competències que corresponen al Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears, amb els informes previs tècnic i jurídic, i donar-ne compte posteriorment a l'òrgan col·legiat. L'article 7.3 del Decret 4/2018 indica que els subcomitès tècnics han d'emetre preceptivament el dictamen i la proposta en els expedients que hagi de resoldre el Ple de la Comissió de Medi Ambient, excepte en els casos en què el president o presidenta actuï per raons d'urgència degudament acreditada.

Vist l'informe jurídic del cap de Departament d'Avaluacions ambientals de 24 de març de 2020 sobre l'exercici per part del president de la CMAIB, per raons d'urgència, de les competències que corresponen al Ple de la CMAIB, en relació a la tramitació ambiental ordinària del projecte de referència.

Havent consultat prèviament al promotor, així com a l'ajuntament de Lloseta i als membres del Comitè Tècnic i Ple de la CMAIB.

RESOLC:

1. Exercir, com a president de la CMAIB, per raons d'urgència, les competències que corresponen al Ple en relació a la tramitació ambiental ordinària del projecte de modificació substancial de la AAI de la fàbrica de CEMEX de Lloseta, d'acord amb l'article 10.1. d) del Decret 4/2018, de 23 de febrer, pel qual s'aproven l'organització, les funcions i el règim jurídic de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears.
2. Formular la declaració d'impacte ambiental sobre el projecte de modificació substancial de la AAI de la fàbrica de CEMEX de Lloseta, que consisteix en l'adequació i millora de les instal·lacions per a l'obtenció i expedició d'àrids per a la construcció promogut per CEMEX ESPAÑA OPERACIONES,SLU., en els termes següents:

El projecte consisteix en la modificació substancial de la AAI de la fàbrica de CEMEX de Lloseta, que consisteix en l'adequació i millora de les instal·lacions per a l'obtenció i expedició d'àrids per a la construcció. L'activitat que es pretén realitzar és el tractament de matèries primeres procedents de l'explotació de la pedrera de la que s'abasteix la fàbrica amb la fi d'obtenir un producte de valor comercial com a àrids per a la construcció.

El projecte es troba inclòs a l'annex 1 «projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària» de la Llei 12/2016, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, dins el grup 4. Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls, apartat 15. Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció.

Antecedents

L'establiment té concedida llicència d'obertura i funcionament de l'Ajuntament de Lloseta per a l'activitat principal de fabricació de ciment, disposa d'Autorització Ambiental Integrada (AAI) i totes les autoritzacions preceptives per al seu funcionament.

El projecte s'emmarca dins l'Acord de 9 de gener de 2019 per a la Reindustrialització de Lloseta, amb la participació del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, el Govern de les Illes Balears i Cemex España Operaciones, entre d'altres.

1. Informació del projecte: objecte, ubicació i descripció

La parcel·la on s'ubica el projecte es troba en sòl urbà amb ús industrial, les instal·lacions ocupen una superfície de 2.634,91 m² d'un total de 92.137 m² de la parcel·la. Es localitza al km 0,7 de la ctra. Lloseta MA-2111 al terme municipal de Lloseta.

L'ús està permès segons la normativa urbanística.

La línia de trituració i classificació d'àrids avaluat s'implanta dins la fàbrica existent des del 1960. Per a la fase primària de trituració d'àrids procedents de la pedrera s'utilitzarà maquinària existent en la fàbrica de ciment. La resta del procés s'implantarà en l'actual nau d'aplec de matèries primeres, de 2.634,91 m² de superfície.

El procés consisteix en les següents fases:

- Aplec de matèries primeres: procés implantat en la fàbrica. Els camions carregats amb àrids procedents de la pedrera descarregaran a l'espai de pre-stock de matèria primera situat dins el recinte, o directament en la trituradora.
- Trituració: està implantat en la fàbrica existent, consisteix en un alimentador, trituradora i cinta transportadora.
- Transport i emmagatzemament intermedi: de nova implantació. Cinta transportadora que connecta amb una tolva, amb sobreeixidor que conforma un aplec intermedi.
- Classificació: nova implantació i maquinària dins la nau existent d'argiles. La conformen un garbell de selecció d'àrids i una zona d'aplec dins la nau.
- Retrituració: nova implantació, dins la nau d'argiles. Els materials obtinguts del rebuig del garbellat de classificació es transporten mitjançant una cinta transportadora fins un molí centrífug. Del molí surt material mitjançant una cinta transportadora fins al garbell de classificació.
- Transport i aplec dels productes finals: Els productes finals emmagatzemats en la nau d'argiles seran carregats sobre els camions, que sortiran directament de la fàbrica, o aniran a les zones d'aplec de producte final dins la fàbrica.

No es produeix generació d'aigües residuals, al produir-se tot el procés en sec.

L'energia elèctrica necessària per al funcionament de la maquinària prové de la instal·lació existent, que disposa d'un centre de transformació propi. Els nous equips a instal·lar es connectaran a la caseta elèctrica existent.

La producció anual màxima de la línia de trituració i classificació d'àrids s'estima en 350.000 t/any, i una producció diària màxima d'entre 1.500 i 2.000 t/dia.

Pressupost: 89.884,46 €

2. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

El projecte s'ubica dins de la parcel·la on es troba actualment la fàbrica de ciment de Lloseta, en zona urbana del Polígon Industrial de Lloseta i que limita al nord, sud i oest amb sòl rústic general, a uns 1,2 km al sud del nucli urbà de Lloseta.

El projecte es troba a uns 2,2 km de distància d'espais de rellevància ambiental: Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, ZEPA ES0000441 d'Alfàbia a Biniarroi I LIC ES5310047 Cova des Corral des Porcs.

A uns 340 m al nord-est transcorre el torrent d'Es Rafal Garcés, que alberga els Hàbitats d'Interès Comunitari Rubo ulmifolii-Crataegum brevispinae i Helosciadatum nodiflori, característics d'ambients fluvials.

La parcel·la es troba envoltada amb zones de risc baix d'incendi forestal i es troba fora de l'àrea de risc potencial significatiu per inundació del torrent d'Es Rafal Garcés.

Quant a la hidrologia subterrània, es troba en zona de vulnerabilitat d'aqüífers baixa, i damunt la Massa d'Aigua Subterrània (MAS) vulnerable per contaminació de nitrats.

No hi ha espècies de flora i fauna rellevants a l'entorn.

A uns 100 m al sud-oest de les instal·lacions es localitza una àrea de prevenció de riscos municipal i d'afecció d'aqüífers moderat i d'incendis.

En l'entorn de les instal·lacions hi ha algunes cases amb possible ús residencial.

En l'àmbit afectat pel projecte no apareixen catalogats elements d'interès cultural, com jaciments arqueològics, edificis de valor patrimonial o exemplars arboris catalogats.

3. Resum del procés d'avaluació

Fase d'informació pública i de consultes

L'1 de febrer de 2020 es va publicar en el BOIB núm. 14 la informació pública del projecte i l'estudi d'impacte ambiental durant 15 dies i va estar disponible per consulta a la Conselleria de Medi Ambient i Territori i la web de la CMAIB. Durant la Informació Pública han estat consultades les següents administracions:

1. Conselleria de Medi Ambient i Territori:

- DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus. Servei de Residus i Sòls Contaminats.
- DG de Recursos Hídrics:

- Servei d'aigües Subterrànies
- Servei d'Estudis i Planificació
- Servei d'Aigües Superficials

2. Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius:

- DG de Política Industrial.
- DG d'Energia i Canvi Climàtic. Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera

3. Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

4. DG d'Emergències i Interior. Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques.

5. Consell Insular de Mallorca:

- Departament de Territori: Direcció Insular de Territori i Paisatge i Direcció Insular d'Urbanisme
- Departament de Mobilitat i Infraestructures: Direcció Insular de Mobilitat.
- Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient:
 - a. Direcció Insular de Medi Ambient.
 - b. Direcció Insular de Residus.

6. Ajuntament de Lloseta

7. Amics de la Terra.

8. Terraferida.

9. GOB

S'han rebut els següents informes:

Informe del Servei d'Estudis i Planificació de la DG de Recursos Hídrics (14/02/2020):

Conclusions

Per tot lo anterior i pel que fa a les competències en matèria d'aigües, inform que la modificació substancial de l'autorització ambiental integrada (AAI) de la fàbrica de ciment Cemex España Operaciones SLU, consistent en l'obtenció i expedició d'àrid per a la construcció no requereix actualitzar els condicionants hídrics de l'AAI (apartat 7).

1. Informe de la Direcció Insular de Residus del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient del Consell Insular de Mallorca (11/02/2020): indica que el projecte compleix les condicions per què es pugui subjectar a l'avaluació d'impacte ambiental ordinària.

2. Informe favorable de l'arquitecte municipal de l'Ajuntament de Lloseta (07/02/2020).

3. Informe favorable del Servei de Residus i Sòls Contaminats de la DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (05/02/2020).

4. Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural de la Conselleria d'Agricultura i Pesca (04/02/2020), informant que no hi té res que al·legar des del punt de vista agrari.

5. Informe de la Direcció General d'Emergències (05/03/2020):

Conclusions

Per tot l'anterior exposat, es conclou que la documentació indicada a l'enllaç <http://cmaib.caib.es> no conté la informació necessària per a la consulta en relació a la realització del projecte en qüestió.

Per poder redactar l'informe corresponent, el titular de la fàbrica de ciment de Cemex España Operaciones, SLU haurà d'actualitzar el seu Pla d'Autoprotecció per tal d'adequar-lo al nou model de funcionament segons les modificacions que ha de realitzar a l'activitat i presentar-lo i registrar-lo a la present direcció general per a la seva revisió i informació.

S'han rebut les següents al·legacions:

-Terraferida (11/02/2020), sol·licitant la desestimació del projecte i la paralització de forma definitiva de l'explotació de la pedrera de Can Negret, per seguir la lògica de destrucció dels recursos naturals, per beneficis particulars.

-GOB (10/02/2020), demanant, en primer lloc, que es faci una avaluació ambiental estratègica de la complexitat de tot el projecte per tal de valorar amb claredat els impactes d'aquestes noves activitats industrials, i per últim, que s'aporti informació complementària sobre el model de projecte de reindustrialització.

4. Anàlisi tècnica de l'expedient

L'EIA inclou un apartat d'estudi d'alternatives.

- Alternativa 0: la no realització del projecte veuria compromès l'impacte positiu del "Projecte de reindustrialització Cemex-Balears" del que forma part el projecte.

- Alternativa 1: ubicació de la maquinària en un lloc diferent al proposat en el projecte. Dins aquesta alternativa s'analitzen dues alternatives d'emplaçament:

-Zona de neteja de cubes: es descarta per estar allunyat del grup primari de la fàbrica essent molt costós el seu transport i un major impacte per les emissions dels vehicles de transport.

-Nau de magatzematge de matèries primeres en la zona sud de Can Coll: es descarta per l'elevada distància al grup primari de la fàbrica de ciment

- Alternativa 2: ubicació de la maquinària en la nau d'aplec d'argiles. És l'alternativa seleccionada, per la proximitat al grup primari de la fàbrica de ciment i el desnivell que té el terreny, facilitant el transport dels àrids a l'aprofitar les diferències d'elevació.

L'EIA justifica l'alternativa seleccionada amb una relació d'avantatges respecte la resta d'alternatives.

Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

L'EIA presentat ha identificat els impactes de l'alternativa seleccionada per als següents factors ambientals: qualitat de l'aire (renou, pols, fums, olors), clima, factor terra-sòl (relleu i caràcter topogràfic, recursos culturals del sòl, minerals i edífics), aigua, factors biòtics (vegetació, fauna, zones humides i ecosistemes especials), economia, població, usos del territori, paisatge, percepció de l'espai, valors d'interès (històric i cultural, punts d'interès científic i espais protegits) i infraestructures i equipaments.

La descripció dels impactes es fa de manera molt genèrica i no diferencia entre les fases de construcció i d'explotació del projecte.

Durant l'execució del projecte i l'explotació afectarà la qualitat de l'aire per emissions de pols i renou, generant molèsties a la població o ecosistemes sensibles.

De la resta de factors ambientals, no es produiran impactes significatius.

El desenvolupament del projecte produirà un impacte positiu sobre l'economia del municipi de Lloseta.

L'EIA inclou mesures correctores per prevenir, reduir i contrarestar els efectes negatius del projecte sobre el medi ambient.

L'EIA inclou com annex II un "Estudi sobre el consum energètic, emissions de gasos d'efecte hivernacle i vulnerabilitat front el canvi climàtic". S'arriba a la conclusió que l'emissió total de gasos hivernacle és de 2.076,17 tCo₂eq/any. Es troba a faltar dins l'EIA mesures de compensació d'aquestes emissions, per tal d'arribar al balanç net zero.

Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte de modificació substancial de la AAI de la fàbrica de CEMEX de Lloseta, que consisteix en l'adequació i millora de les instal·lacions per a l'obtenció i expedició d'àrids per a la construcció, promogut per CEMEX ESPAÑA OPERACIONES,SLU., atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures preventives i correctores previstes a l'EIA i al projecte de modificació de 14 de gener de 2020, redactats per Ricardo Torres Alemany (Enginyer Industrial) i a l'Autorització Ambiental Integrada vigent, a més dels següents condicionants:

1. Es desenvoluparà un sistema de reutilització d'aigües pluvials per emprar-se per al reg de les instal·lacions, neteja de rodes dels camions i per a la pulverització de la maquinària de trituració, i disminuir al màxim l'ús d'aigua de pou. Altra opció és l'ús d'aigües regenerades provinents de depuradores, en el cas que tinguin la qualitat necessària per al seu ús.
2. Es prendran mesures addicionals de prevenció de la contaminació atmosfèrica (emissió de pols), un cop s'instal·li la maquinària a planta, del tipus carenat d'interseccions, cintes, descàrregues.
3. S'evitaran els treballs de descàrrega d'àrids i de transport amb cintes transportadores a l'aire lliure en dies de fort vent.
4. El promotor estudiarà la implantació de sistemes de subministrament energètic 100% d'energies renovables en les instal·lacions.
5. S'assignarà un responsable mediambiental durant la fase d'obres encarregat de vigilar i fer complir el Pla de Vigilància Ambiental.
6. S'inclourà dins el Pla de Vigilància Ambiental el següent:
 - Una auditoria energètica per tal d'avaluar i determinar mesures per minimitzar les necessitats energètiques de les instal·lacions.
 - Una estimació de les emissions de gasos d'efecte hivernacle de tipus directe (consum directe de combustibles fòssils per maquinària o mitjans de transport) i les indirectes i induïdes.
 - Una anàlisi de les mesures destinades a minimitzar o compensar les emissions de gasos d'efecte hivernacle en cas que no es puguin evitar. Registres de control.

Es recorda, segons informe de la DG d'Emergències, l'actualització del Pla d'Autoprotecció de la planta, per tal d'adequar-lo al nou model de funcionament segons les modificacions que s'han de realitzar a l'activitat i presentar-lo i registrar-lo a la Direcció General d'Emergències per a la seva revisió i informació.

Aquesta Declaració d'impacte ambiental s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització.

Palma, 30 de març de 2020

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias

